

Sygn. akt I ACz 1856/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2018 roku

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny
w następującym składzie:

Przewodniczący:	Sędzia S.A. Alicja Myszkowska (spr.)
Sędziowie:	S.A. Dorota Ochalska-Gola
	S.A. Bożena Wiklak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 19 października 2018 roku w Łodzi
sprawy z wniosku **Pawła Gębicza**

z udziałem **Pawła Olejniczaka**

o wydanie orzeczenia w trybie art. 111 § 1 ustawy z 5 stycznia 2011 r.-Kodeks
wyborczy

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 18 października 2018 roku

w sprawie sygnatura akt I Ns 176/18

postanawia: oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 18 października 2018 r., w sprawie z wniosku Pawła Gębicza - kandydata na Wójta Gminy Gomunice KWW Pawła Gębicza z udziałem Pawła Olejniczaka - kandydata na Wójta Gminy Gomunice KWW „Wspólny Samorząd” o wydanie orzeczenia w trybie art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego (Dz. U. 2018.754 t.j. ze zm.), dalej: k.w., Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim postanowił pkt 1 nakazać uczestnikowi postępowania przeproszenie wnioskodawcy i sprostowanie nieprawdziwej informacji poprzez zamieszczenie w terminie 24 godzin od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia na portalu społecznościowym Facebook oświadczenia następującej treści: „Na mocy orzeczenia Sądu wydanego w następstwie rozpoznania wniosku Pawła Gębicza prostuję nieprawdziwe informacje zawarte w ulotce wyborczej, iż Gmina Gomunice przez cztery ostatnie lata otrzymała ponad 10 milionów złotych dofinansowania ze środków Unii Europejskiej i znajduje się na drugim miejscu w województwie łódzkim wśród gmin pomiędzy 3500 a 6000 mieszkańców pod względem pozyskania środków zewnętrznych. Za rozpowszechnianie powyższych nieprawdziwych informacji przepraszam. Oświadczam, iż wysokość środków pozyskanych przez Gminę Gomunice z Unii Europejskiej w okresie czterech ostatnich lat wynosi 3 552 370 zł 50 gr. Gmina Gomunice zajmuje 21 miejsce w rankingu gmin województwa łódzkiego o liczbie mieszkańców 3500 a 6000 pod względem pozyskania środków zewnętrznych.”, a w pkt 2 oddalić wniosek w pozostałej części.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca jest kandydatem na Wójta Gminy Gomunice KWW Pawła Gębicza. Uczestnik postępowania jest kandydatem na Wójta Gminy Gomunice KWW „Wspólny Samorząd”.

17 października 2018 r. Paweł Olejniczak, wykorzystując swój profil Facebook, opublikował w czasie trwania kampanii wyborczej tekst, w którym zarzucał podawanie przez wnioskodawcę nieprawdziwych informacji dotyczących stanu zadłużenia gminy, które według Pawła Gębicza ma wynosić ponad 7 mln zł, odpowiedzialności za niepozyskanie środków unijnych na dofinansowanie budowy kanalizacji.

Zgodnie z informacją z wykonania budżetu gminy Gomunice za I półrocze

2018 r. Gmina Gomunice na dzień 30 czerwca 2018 r. posiada zadłużenie 5 265 818 zł 23 gr.

W 2018 r. Gmina Gomunice zaciągnęła zobowiązanie z tytułu kredytu 1 757 266 zł 45 gr na pokrycie deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Zadłużenie Gminy Gomunice z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 30 września 2018 r. wynosi 4 554 834 zł 53 gr.

Uczestnik zarzucił kłamstwo wnioskodawcy, polegające na twierdzeniu, że winę za brak kanalizacji ponosi tylko i wyłącznie uczestnik postępowania.

Uczestnik postępowania w ulotce wyborczej wskazał, m.in.: „Pozyskiwanie środków unijnych stało się naszą wielką przewagą. Gmina Gomunice przez Zarząd Województwa Łódzkiego jest stawiana jako wzór tej, która skutecznie pozyskuje środki zewnętrzne. W gminach pomiędzy 3500 a 6000 mieszkańców Gmina Gomunice jest na drugim miejscu w województwie łódzkim pod względem pozyskania środków zewnętrznych. Dziś możemy się pochwalić, że przez cztery ostatnie lata otrzymaliśmy ponad 10 milionów zł dofinansowania”.

Z pisma z 17 października 2018 r. Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi, wynikało, że kwota dofinansowania ze środków unijnych dla gminy Gomunice to 3 552 370 zł 50 gr, a Gmina Gomunice znajduje się na 21 miejscu rankingu gmin z województwa łódzkiego o liczebności mieszkańców od 3500–6000 osób, korzystających ze wsparcia UE w perspektywie 2014–2020.

Gmina Gomunice brała udział w dwóch różnych postępowaniach o dofinansowanie projektów z zakresu budowy kanalizacji. Szczególnym zaś było postępowanie, w którym Gmina Gomunice została uwzględniona jako beneficjent dofinansowania na realizację projektu, pt. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w miejscowościach Gomunice i Kletnia w Gminie Gomunice”.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy odwołał się do treści art. 111 k.w., oraz art. 109 k.w.,

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd I instancji uznał, że podane w spornym wpisie informacje nie mogą być uznane za informacje nieprawdziwe. Z dokumentów przedstawionych przez uczestnika postępowania, w tym informacji skarbnika gminy oraz wieloletniej prognozy finansowej, wynika, iż stan zadłużenia gminy z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 30 września 2018 r.

wynosi 4 554 834 zł 53 gr. Wobec tego zdaniem Sądu, zasadnym było twierdzenie uczestnika postępowania, że podana przez wnioskodawcę informacja o zadłużeniu, wynoszącym ponad 7 mln zł jest informacją nieprawdziwą.

Podobnie za uzasadnione Sąd Okręgowy uznał zawarte w powyższym wpisie informacje, dotyczące okoliczności pozyskiwania środków na budowę kanalizacji i rozwiązania umowy o dofinansowanie. Uczestnik postępowania przedstawił dokumenty i wyjaśnił, jakie obiektywne przyczyny doprowadziły do utraty powyższego dofinansowania .

Zdaniem Sądu Okręgowego, uczestnik rozpowszechnił nieprawdziwą informację, wskazując na wysokość pozyskanych środków zewnętrznych i fakt, iż Gmina Gomunice z tej racji jest na drugim miejscu wśród gmin z województwa łódzkiego. Sąd miał na uwadze pismo Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi z 17 października 2018 r. Brak było podstaw do uznania, iż kwota pozyskanych środków to ok. 10 mln zł, tym bardziej, że do 3 552 370 zł 50 gr wliczył 4 mln zł uzyskaną na dofinansowane na budowę kanalizacji, która to umowa została następnie rozwiązana.

Z tych względów Sąd Okręgowy uwzględnił żądanie wnioskodawcy i nakazał uczestnikowi opublikowanie sprostowania i przeproszenia.

Sąd I instancji oddalił także żądanie wnioskodawcy zasądzenia 4782 zł na wskazaną organizację pożytku publicznego. W ocenie Sądu, zakres rozstrzygnięcia postanowienia był wystarczający dla osiągnięcia celu art. 111 k.w., ponieważ zakazanie rozpowszechniania nieprawdziwej informacji oraz nakazanie opublikowania sprostowania będą wystarczające dla osiągnięcia celu represyjno-prewencyjnego.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł wnioskodawca w związku z oddaleniem jego wniosku w punktach 1a i 1b, zarzucając Sądowi I instancji błędną ocenę dowodów na podstawie art. 233 § 1 k.p.c. i obrazę art. 244 k.p.c. Skarżący zażądał:

- 1) uwzględnienia żądań wniosku z punktów 1a i 1b,
- 2) uzupełnienia oświadczenia o treść: „Przepraszam Pana Pawła Gębicza za nazwanie go kłamcą i oświadczam, że wniosek o dofinansowanie projektu złożony w roku 2017, uzyskał negatywną ocenę formalną tylko i wyłącznie z mojej winy. Oświadczam, że prawdziwe jest twierdzenie Pana Pawła Gębicza, że dług Gminy Gomunice na dzień 30 lipca 2018 r. wynosił ponad 7 mln zł.”

- 3) wyemitowania oświadczenia na profilu uczestnika na portalu Facebook oraz w Telewizji NTL zgodnie z wnioskiem,
- 4) uwzględnienia punktu 3 wniosku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawcy było niezasadne i podlegało oddaleniu.

Sąd Apelacyjny podzielił w całości ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Okręgowego dokonane w niniejszej sprawie. W ocenie Sądu II instancji, podniesione przez wnioskodawcę zarzuty były niezasadne.

Warunkiem dochodzenia roszczeń w trybie wyborczym jest rozpowszechnienie nieprawdziwych informacji za pomocą materiałów wyborczych, które, zgodnie z treścią przepisu art. 111 § 1 k.w., muszą stanowić formę agitacji wyborczej. Jeżeli w tychże materiałach zostaną podane informacje nieprawdziwe, odnoszące się chociażby do osoby kandydata, które mogą mieć wpływ na wynik wyborów, takie zachowania wymagają ingerencji w trybie ww. przepisu.

„Przesłanką konieczną pozostaje zatem koincydencja czasowa i przedmiotowa szeroko rozumianych wypowiedzi i innych form przekazu z toczącą się kampanią wyborczą i aktem wyboru. W rezultacie w trybie zakreślonym w art. 111 § 1 k.w. można dochodzić ochrony jedynie przed tego rodzaju nieprawdziwymi wypowiedziami, które mają charakter agitacji wyborczej, a więc są przekazywane z uwagi na trwającą kampanię wyborczą i pozostają w związku z aktem wyboru, czy też w celu wpływu na wynik głosowania.” (Sąd Apelacyjny w Łodzi w postanowieniu z 4 listopada 2014 r., I ACz 1695/14, Lex nr 1664002).

Z uzasadnienia zażalenie wynika, że nieprawidłowe zachowanie uczestnika postępowania, z którego wnioskodawca wywodził zgłoszone żądania, miało polegać przede wszystkim na jego nieprawdziwej wypowiedzi, co do oceny wysokości deficytu budżetu Gminy Gomunice oraz sposobu pozyskiwania funduszy unijnych na budowę kanalizacji sanitarnej, co miało wprowadzać w błąd wyborców.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, kwestionowana wypowiedź uczestnika postępowania stanowiła element czynności informacyjnych kandydata na Wójta Gminy Gomunice - Pawła Olejniczaka. Uczestnik postępowania uprawdopodobnił stan finansowy Gminy Gomunice, wskazując przy tym na publicznie dostępne dane

Wieloletniej Prognozy Finansowej - w formie uchwały Gminy Gomunice - na koniec 2018 r. Dokument ten wskazał, że stan zadłużenia Gminy Gomunice wyniesie 4 327 428 zł 28 gr, co pozostanie bez wpływu na wysokość deficytu budżetu tejże Gminy, gdyż kwota ta stanowi jedynie zobowiązanie bieżące, które nie można zaliczyć do kwoty zadłużenia Gminy. W związku z tym stwierdzić należy, że wnioskodawca w sposób niezasadny twierdzi, że budżet Gminy Gomunice posiada stały deficyt na poziomie ok. 7 mln zł, pomimo istnienia ww. publicznie udostępnionej dokumentacji.

Biorąc pod uwagę zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd Apelacyjny nie był w stanie stwierdzić, czy prawdziwe jest twierdzenie wnioskodawcy jakoby uczestnik postępowania podawał nieprawdę w zakresie nieuzyskania przez Gminę Gomunice dofinansowania z funduszy zewnętrznych, co miało, w ocenie skarżącego, spowodować wycofanie się z projektu jednego z beneficjentów projektu budowy sieci instalacji sanitarnej z przyłączami. Wnioskujący wskazał, że zaistniała sytuacja wynikała wyłącznie z zaniedbania Gminy. Tej okoliczności wnioskodawca jednak nie udowodnił i nie da się jej zweryfikować w trybie niniejszego postępowania w oparciu o przedstawiony przez uczestników postępowania materiał dowodowy .

Wobec powyższego, Sąd Apelacyjny zważył, że w trybie postępowania wyborczego sąd nie ma możliwości przeprowadzania postępowania dowodowego na szeroką skalę, np. poprzez analizę nowych dowodów załączonych przez skarżącego do zażalenia, czy też dokonania oceny stanu budżetu Gminy Gomunice oraz sposobu pozyskiwania unijnych środków finansowych na realizację celów i planów jednostki samorządu terytorialnego (art. 515 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 111 § 1 k.w.). Tym bardziej, że postępowanie w niniejszej sprawie jest ograniczone jedynie do oceny prawdziwości twierdzeń uczestnika postępowania w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, który nie daje podstaw do jednoznacznego rozstrzygnięcia tej kwestii.

Stwierdzić przy tym należy, że, dokumentacja przedstawiona przez uczestnika w złożonej odpowiedzi na zażalenie potwierdziła raczej prawidłowość dokonanych przez Sąd Okręgowy ustaleń natury faktycznej, a co za tym idzie niezasadność stanowiska żalącegogo

Mając na uwadze powyższe, Sąd odwoławczy nie uwzględnił wniosku w punkcie 1a i 1b wniesionego przez skarżącego, ponieważ nie zostało udowodnione, że sporne wypowiedzi uczestnika były nieprawdziwe.

Sąd Apelacyjny nie znalazł również podstaw do nałożenia na uczestnika obowiązku zapłaty dochodzonych wnioskiem kwot. Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu I instancji, że zakres zaskarżonego rozstrzygnięcia był wystarczający dla osiągnięcia celu art. 111 k.w., ponieważ zakazanie rozpowszechniania nieprawdziwej informacji oraz nakazanie opublikowania sprostowania będą wystarczające dla osiągnięcia celu represyjno-prewencyjnego.

Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy nie dają podstaw do przyjęcia, że działanie uczestnika było szczególnie naganne.

Wobec powyższego należało uznać, że podniesione przez skarżącego w zgłoszonym środku odwoławczym zarzuty były chybione i stanowiły w istocie jedynie polemikę z poprawnymi ustaleniami i trafnymi rozważaniami Sądu I instancji.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., art. 13 § 2 k.p.c. i art. 111 § 2 k.w. oddalił zażalenie jako bezzasadne.